

ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษา โดยใช้ GSP

เรื่อง 19. การหาปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 - 6

สาระสำคัญ

ปริมาตรหรือความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก หาได้จาก ความกว้าง $\times$ ความยาว $\times$ ความสูง ของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากนั้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อกำหนดทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากให้ สามารถตรวจสอบได้ว่า
ปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก = ความกว้าง $\times$ ความยาว $\times$ ความสูง

สื่อการเรียนรู้และแหล่งข้อมูล

1. ใบงานที่ 19.1 ทบทวนการหาปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก
2. ใบงานที่ 19.2 การตรวจสอบปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก
3. ไฟล์ GSP ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง Cube-review.gsp
4. ไฟล์ GSP ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง Cube-check.gsp

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. การจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนทบทวนการหาปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก จากสูตร ปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก = ความกว้าง $\times$ ความยาว $\times$ ความสูง โดยครูให้นักเรียนเปิดไฟล์ GSP ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง Cube-review.gsp โดยครูอาจเริ่มทบทวนดังนี้
  - ให้นักเรียนเปิดไฟล์ GSP ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง Cube-review.gsp หน้า “ลูกบาศก์” เพื่อทบทวนความหมายและลักษณะของลูกบาศก์
  - ให้นักเรียนเปิดไฟล์ GSP ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง Cube-review.gsp หน้า “ลูกบาศก์หน่วย” เพื่อทบทวนความหมายและลักษณะของลูกบาศก์หน่วย
  - ให้นักเรียนเปิดไฟล์ GSP ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง Cube-review.gsp หน้า “ลูกบาศก์หน่วย 2” เพื่อทบทวนการนับจำนวนลูกบาศก์หน่วยเพื่อหาปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก

- ให้นักเรียนเปิดไฟล์ GSP ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง *Cube-review.gsp* หน้า “ลูกบาศก์หน่วย 3” เพื่อทบทวนว่าปริมาตร 4 ลูกบาศก์หน่วยนั้นสามารถสร้างได้หลายแบบที่มีความกว้าง ความยาว หรือความสูงต่างกัน แต่ปริมาตรเท่ากัน
- ให้นักเรียนเปิดไฟล์ GSP ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง *Cube-review.gsp* หน้า “ลูกบาศก์เซนติเมตร” เพื่อทบทวนความหมายและลักษณะของลูกบาศก์เซนติเมตร
- ให้นักเรียนเปิดไฟล์ GSP ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง *Cube-review.gsp* หน้า “ลูกบาศก์เซนติเมตร 2” เพื่อทบทวนการหาปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากเป็นลูกบาศก์เซนติเมตร

จากนั้นให้นักเรียนเปิดไฟล์ GSP ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง *Cube-review.gsp* หน้า “สำรวจ” “แล้วคลิกที่ **กว้าง = 1 ซม.** หรือ **ยาว = 6 ซม.** หรือ **สูง = 6 ซม.** แล้ว กดเครื่องหมาย + หรือ - บนคีย์บอร์ดเพื่อเปลี่ยนค่า ความกว้าง ความยาว หรือความสูง โดยมีข้อกำหนดว่าขนาดความกว้าง หรือความยาว หรือความสูงที่ต้องการเปลี่ยนนั้นต้องมากกว่า 0 และความยาวต้องมากกว่าความกว้างเสมอ แล้วสำรวจความกว้าง ความยาว ความสูงและปริมาตร เพื่อหาความสัมพันธ์ แล้วปฏิบัติกิจกรรมในใบงานที่ 19.1 จากนั้นครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันจนได้ข้อสรุปว่า “ปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากหาได้จากการนำความกว้าง ความยาวและความสูงมาคูณกัน”

ซึ่งจะสรุปสูตรการหาปริมาตรของรูปทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากได้ว่า

$$\text{ปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก} = \text{ความกว้าง} \times \text{ความยาว} \times \text{ความสูง}$$

คลิกเปลี่ยนความกว้าง ความยาว ความสูงที่นี่

2. การจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนตรวจสอบว่า

ปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก = ความกว้าง × ความยาว × ความสูง จริงหรือไม่

โดยครูให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในใบงานที่ 19.2 ซึ่งใช้

ไฟล์ GSP ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง *Cube-check.gsp* หน้า “ตรวจสอบ” แล้วคลิกที่ **กว้าง = 5 ซม.**

หรือ **ยาว = 3 ซม.** หรือ **สูง = 4 ซม.** แล้ว กด

เครื่องหมาย + หรือ - บนคีย์บอร์ดเพื่อเปลี่ยนค่าความกว้าง

ความยาว หรือความสูง โดยเปลี่ยนขนาดความกว้าง หรือ

ความยาว หรือความสูง แล้วพิจารณาว่าเมื่อนำมาคูณ

กันแล้วเท่ากับปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากที่กำหนดหรือไม่ กดปุ่ม **แสดง ค่าตอบ** เพื่อแสดง

ปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก และ กดปุ่ม **แสดง วิธีคิด** เพื่อแสดงวิธีคิดคำนวณหาปริมาตร

หลังจากนั้นบันทึกข้อมูลที่ได้ลงในใบงาน ซึ่งนักเรียนจะได้ข้อค้นพบว่าปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากเป็นผลคูณของความกว้าง ความยาว และความสูงของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากนั้น

หมายเหตุ

1. กิจกรรมนี้ใช้สอนเพิ่มเติมหลังจากที่นักเรียนเรียนเรื่องการหาปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉากและสรุปสูตรได้แล้วว่า ปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก = ความกว้าง $\times$ ความยาว $\times$ ความสูง
2. ในระหว่างที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละใบงาน ครูและนักเรียนควรมีการอภิปรายร่วมกันหรือให้นักเรียนอภิปรายกันเองจากข้อค้นพบของนักเรียนเองก็ได้

